

บทวิจารณ์หนังสือ :

The Blue Economy - 10 Years, 100 Innovations 100 Million Jobs.

เรณู สุขารมณ์¹

ยุวดี คาคการณ์ไกล²

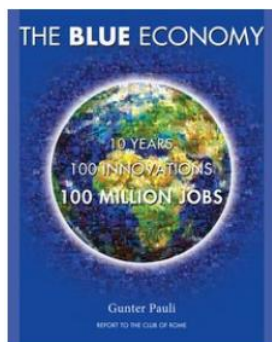
Blue Economy-10 Years, 100 Innovations, 100 Million Jobs [Paperback]

[Gunter Pauli](#) (Author)

Book Description

Publication Date: **June 30, 2010** | ISBN-10: **0912111909** | ISBN-13: **978-0912111902**

Dr. Gunter Pauli is challenging the green movement he has been so much a part of to do better, to do more. He is the entrepreneur who launched Ecover; those products are probably in many of your homes. He built the largest ecologically-sound factory in the world. His participation in the Club of Rome and the founding of Zero Emissions Research Institute (ZERI) has made an immense contribution to sustainability both in terms of research, public awareness and articulating a visionary direction. He has dedicated himself to teaching and the hands-on implementation of projects that have brought healthy environments, good nutrition, health care and jobs in sustainable commerce to a myriad of places in the world.

1. ความเป็นมา

ปัจจุบันคำว่า “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน (Blue Economy)” มีการนำมาใช้ในความหมายที่ต่างกัน ในด้านหนึ่งใช้เศรษฐกิจสีน้ำเงิน ในความหมายว่า เป็นเศรษฐกิจทางทะเล เศรษฐกิจที่อาศัยทรัพยากรทางทะเลเป็นฐาน แต่ในบทความนี้ เศรษฐกิจสีน้ำเงิน จะใช้ในความหมายที่แตกต่าง ดังจะได้อธิบายในรายละเอียดต่อไป

¹ รองศาสตราจารย์ ประจำสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² นักวิจัยและรองผู้อำนวยการสถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

* ผู้วิจารณ์ทั้งสองได้รับแรงบันดาลใจจากการเข้าร่วมฝึกอบรม The Blue Economy Summer 2013 (รุ่นที่ 2) ณ มหาวิทยาลัยแพนเธอน (University of Pae) ประเทศอิตาลี วันที่ 8 – 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรม 19 คน จากในเอเชีย สหรัฐอเมริกา และยุโรป รวม 35 คน ประกอบด้วย ไทย 2 คน อินโดนีเซีย 4 คน จีน 2 คน และสหรัฐอเมริกา 1 คน นอกนั้นเป็นผู้เข้าอบรมมาจากยุโรป

เศรษฐกิจสีน้ำเงิน ในที่นี้ เป็นการพัฒนาขึ้นมาอีกขั้นหนึ่งจากเศรษฐกิจสีเขียว บ้างก็เรียกว่า เศรษฐกิจสีเขียว 2.0 (Green Economy 2.0) ที่กล่าวเช่นนี้ เนื่องจาก Gunter (2010) เห็นว่า “เศรษฐกิจสีเขียว” ได้เริ่มดำเนินการเมื่อ 30 ปีที่ผ่านมาแล้ว และมีข้อสังเกตว่า การดำเนินเศรษฐกิจสีเขียวยังต้องอาศัยเงินทุนและการสนับสนุนของรัฐบาล ขอยกตัวอย่างเช่น พลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้ประดิษฐ์คิดค้นมากกว่า 50 ปีที่แล้ว จนกระทั่งปัจจุบัน รัฐยังคงเป็นแหล่งเงินทุนหลักในการสนับสนุนการผลิตเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์ หากต้นทุนของผลิตภัณฑ์จากเศรษฐกิจสีเขียวเป็นสองหรือสามเท่าของผลิตภัณฑ์ปกติ ก็จะกลายเป็นสินค้าหรูหราที่คนทั่วไปไม่สามารถจับจ่ายได้ คำถามคือ ทำไมเรายังต้องการลงทุนในโครงการลักษณะนี้ต่อไป ?

Gunter ได้เขียนหนังสือชื่อ The Blue Economy: 10 Years, 100 Innovations, 100 Million Jobs ปี ค.ศ. 2010 ซึ่งเสนอให้นำเทคโนโลยีเชิงนวัตกรรมเข้ามาใช้ในระบบตลาดมากขึ้น เทคโนโลยีเชิงนวัตกรรมจะก่อให้เกิดกระแสเงินสดใหม่ ซึ่งจะสร้างงานและสร้างทุนทางสังคม ไม่ได้ต้องการเพียงดึงดูดความสนใจจากรัฐบาลเท่านั้น แต่ยังต้องการให้เราทุกคนสนใจ ซึ่งปัจจุบัน หนังสือของเขากลายเป็นหนังสือที่ขายดีที่สุดเล่มหนึ่งในขณะนี้

2. แนวคิด เศรษฐกิจสีน้ำเงิน

Gunter Puali ก่อตั้งเศรษฐกิจสีน้ำเงินขึ้น มีผู้ร่วมงานหลายร้อยคนที่ได้รับแรงบันดาลใจมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อขับเคลื่อนการทำงานของเศรษฐกิจสีน้ำเงิน ซึ่งเป็นระบบทางสังคมที่ Gunter สร้างขึ้นโดยผ่านกระบวนการที่มีขั้นตอน ชื่อเศรษฐกิจสีน้ำเงินนี้ Gunter ตั้งขึ้นตามแนวคิดที่ว่า แผ่นดินแม่มีท้องฟ้าและมหาสมุทรเป็นสีน้ำเงินอันงดงามตราตาที่ไม่มีมลพิษ ดังนั้น Gunter เรียกกระบวนสังคมใหม่ “เศรษฐกิจสีน้ำเงิน” ว่าเป็นระบบของการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

นวัตกรรมทางฟิสิกส์: ผลลัพธ์สามารถคาดการณ์ได้

Gunter และทีมงาน 25 คน ได้ใช้เวลาสามปีค้นคว้าวิจัยและวิเคราะห์เกี่ยวกับเทคโนโลยีเชิงนวัตกรรม 2,200 ชิ้น โดยให้ความสำคัญต่อกฎของฟิสิกส์ ด้วยเหตุผลว่า Gunter ต้องการผลลัพธ์ที่สามารถคาดการณ์ได้ ถ้าผลลัพธ์ไม่สามารถเห็นได้ก่อนที่จะ

ลงทุนในนวัตกรรม ก็จะเป็นการเสี่ยงโชคและเพิ่มความเสี่ยงมากขึ้น แต่ Gunter เห็นว่าเราสามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ของนวัตกรรมที่ขึ้นอยู่กับกฎทางฟิสิกส์ได้ เศรษฐกิจช่วงหลังค.ศ. 2000 เป็นต้นมา การผลิตส่วนใหญ่อาศัยนวัตกรรมทางเคมีเป็นฐาน เนื่องจาก ผลในทางเคมีจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลากหลายและผลลัพธ์อาจจะแปรผันตามแรงดัน อุณหภูมิและตัวเร่งปฏิกิริยา เป็นผลให้เกิดการสร้างปัญหาลพิษจำนวนมาก ไม่ใช่เพียงเพราะเศรษฐกิจเราต้องการทำเช่นนั้น แต่เป็นเพราะเราพยายามที่จะเพิ่มความสามารถในการคาดการณ์ด้วยการควบคุมปฏิกิริยาทางเคมี

ในปัจจุบัน ธุรกิจจำนวนมากได้อาศัยหลักการทางชีววิทยาและพันธุศาสตร์เป็นฐาน ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วสิ่งเหล่านี้เปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่ง ถ้าเราพยายามที่จะทำให้ผลลัพธ์ที่สามารถคาดการณ์ได้มีความมั่นคงแน่นอน ด้วยการใช้กระบวนการทางชีววิทยา เราจะถูกจำกัดด้วยวิธีการในการปรับเปลี่ยน การจัดการ และการควบคุมของยีนส์

จากแนวคิดข้างต้น Gunter บอกว่า เขาเพียงต้องการชี้ให้เห็นอย่างง่าย ๆ ว่า ยังมีหนทางที่ดีกว่า และเชื่อว่า การใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมที่อาศัยกฎของฟิสิกส์เป็นฐาน สร้างเส้นทางการพัฒนาไปสู่อนาคตที่ดีกว่าได้

การประยุกต์ตามหลักธรรมชาติ

งานของ Gunter มีพื้นฐานมาจากระบบของการเกิดขึ้นตามธรรมชาติโดยรอบตัวเรา เพราะธรรมชาติปรับใช้จากสิ่งที่สามารถหาได้ง่าย เกิดความสำเร็จเพราะเพื่อความอยู่รอดของสรรพสิ่ง โดยที่ความสัมพันธ์กันของระบบนั้น เป็นพื้นฐานที่ช่วยให้เกิดการก่อรูปใหม่และปรับความคิดใหม่ นั่นคือ ระบบและผลผลิตที่มีอยู่ จะสามารถปรับเปลี่ยนรูปขึ้นมาใหม่ แทนที่จะปล่อยให้ล้าสมัย

เศรษฐกิจสีน้ำเงินเป็นการนำเสนอโดยใช้วิธีการแบบใหม่

Gunter อธิบายเศรษฐกิจสีน้ำเงินด้วยมุมมองใหม่ โดยอาศัยคนที่มีประสบการณ์ในการดำเนินการทางเศรษฐกิจและการตลาด เขาเห็นว่าผู้ประกอบการจะเป็นเหมือนกบฏแฉในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเส้นทางในอนาคตเพื่อไปสู่ความรุ่งเรืองและความยั่งยืน แต่หนทางนั้นไม่ได้มีหนทางเดียว

การสร้างกระแสน้ำเงินใหม่ มีความสำคัญมาก

แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน เน้นการใช้นวัตกรรมที่ช่วยให้ธุรกิจสามารถสร้างกระแสน้ำเงินสด ดังนั้น นวัตกรรมที่สร้างกระแสน้ำเงินสดโดยปราศจากการพึ่งพิงเงินทุนและเงินอุดหนุนจากรัฐ จึงจะถือว่าเป็นแนวทางแก้ไขปัญหายั่งยืน แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินจึงท้าทายแนวคิดเดิมที่ว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจกับสิ่งแวดล้อมที่ไม่น่าจะอยู่ร่วมกันได้ นวัตกรรมเศรษฐกิจสีน้ำเงินจะไม่ลงทุนในนวัตกรรมที่ไม่สร้างกระแสน้ำเงินสด ไม่ว่านวัตกรรมนั้นจะเหนือชั้นเพียงใด

3. ตัวอย่างเศรษฐกิจสีน้ำเงินสร้างกระแสน้ำเงินสดใหม่

ดังที่กล่าวแล้ว เศรษฐกิจสีน้ำเงินเป็นรูปแบบทางธุรกิจที่ครอบคลุมและพึ่งตนเองได้ จึงเป็นรูปแบบที่สร้างกระแสน้ำเงินสดให้เกิดขึ้น ในกระบวนการที่เกิดจากการนำของเสียมาใช้ประโยชน์และเกิดมูลค่าได้ ดังเช่น ตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 การทำฟาร์มเห็ดจากกากกาแฟ

กาแฟหนึ่งถ้วย เมื่อเราดื่มกาแฟจะพบว่า มีเพียง 0.2% ของชีวมวลจากกาแฟที่ถูกบริโภค ส่วนที่เหลืออีก 99.8% จะถูกปล่อยทิ้งให้เน่าเสีย ของเสียจากกาแฟจะผลิตแก๊สมีเทนที่มีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

เห็ดหอม หลายคนชอบเห็ดหอม แต่โชคร้าย การบริโภคเห็ดหอมเป็นสาเหตุให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่าโดยเฉพาะไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้จากต้นโอ๊กในประเทศจีน เนื่องจากต้นไม้อเหล่านี้ถูกตัดเพียงเพราะต้องการปลูกเห็ดหอม ในความเป็นจริงแล้วร้อยละ 90 ของเห็ดหอมจะเติบโตได้บนท่อนไม้

เมล็ดกาแฟในทางชีววิทยาล้าลกับต้นโอ๊ก ดังนั้น เราสามารถเก็บเกี่ยวเห็ด 100 กิโลกรัมได้ทุกวันด้วยการทำฟาร์มเห็ดจากกากกาแฟและไม่ต้องตัดต้นโอ๊ก มีการดำเนินการโครงการลักษณะนี้อยู่ในประเทศเยอรมนี ซานฟรานซิสโก แมดริด และอัมสเตอร์ดัม ยังมีข้อมูลที่น่าสนใจอีกว่า การทำฟาร์มเห็ดหอมจากกากกาแฟจะเติบโตได้ดีในช่วงเวลาเพียงสามเดือน ซึ่งโตเร็วกว่าที่เคยใช้ไม้โอ๊กถึงสามเท่า โดยปกติแล้วใช้เวลาถึงเก้าเดือน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากากกาแฟทำให้เกิดกระแสเงินสดได้ดีกว่าและให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่า ยิ่งกว่านั้น การทำธุรกิจลักษณะนี้ยังได้รับเงินจากการเก็บรวบรวมกากกาแฟซึ่งใช้ทำฟาร์มเห็ด และของเสียจากการทำฟาร์มเห็ดจะถูกนำไปใช้เป็นอาหารเลี้ยงหมู ฉะนั้น จึงมีกระแสเงินสดเกิดขึ้นในโครงการนี้ถึง 3 ครั้ง คือ ขายกากกาแฟ ขายเห็ด และขายหมู

ตัวอย่างที่ 2 การทำไบโอมีดโกน

ปัจจุบันมีการประมาณกันว่า ใช้ทิเทเนียม 100,000 ตัน ทำไบโอมีดโกนและเมื่อเลิกใช้ไบโอมีดโกนแล้ว ก็นำไปทิ้งในสถานที่ฝังกลบ ทิเทเนียมสามารถทดแทนด้วยเส้นด้ายไหมขนาด 300 นาโน ซึ่งมีความแข็งแรงทนทานกว่าเหล็ก นักวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่งศึกษาและค้นพบ สูตรการสร้างใยแมงมุม เพื่อนำมาปรับปรุงเส้นด้ายไหมจากหนอนต้นหม่อน ขั้นตอนการสร้างเส้นไหมนี้มีการควบคุมความชื้นจากแรงดันเพียงอย่างเดียวและไม่ต้องการกรดอะมิโนเหมือนกับการสร้างใยแมงมุม

ดังนั้น เพื่อทดแทนทิเทเนียม 100,000 ตัน ด้วยเส้นด้ายไหม 100,000 ตัน เราต้องปลูกต้นหม่อนบนพื้นที่แห้งแล้ง 2.5 ล้านเฮกตาร์ ซึ่งจะหาพื้นที่ลักษณะนี้ได้ง่ายเกือบทุกที่และไม่ต้องแข่งขันกับภาคเกษตรอื่นๆด้วย หนอนจากต้นหม่อนจะเปลี่ยนไหมหม่อนเป็นสารอาหาร และช่วยสร้างหน้าดินหนา 1 มิลลิเมตรต่อปี และยังสามารถสร้างงาน ปลูกป่า และเส้นไหม ซึ่งสามารถแข่งขันได้กับทิเทเนียมที่ขุดจากเหมือง

ตัวอย่างที่ 3 การถ่ายเทความร้อน: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

Gunter ได้แนะนำระบบง่ายๆ เป็นระบบของการแลกเปลี่ยนความร้อนด้วยการใช้กำแพงสีดำของตัวอาคาร ที่ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นในสวีเดน

โดยทั่วไปแล้ว เราจะสังเกตได้ว่าอาคารมักตั้งหันไปทางทิศใต้เพื่อหลีกเลี่ยงการสะสมความร้อนมากเกินไป ดังนั้น แทนที่จะทำการปิดกั้นหรือปกป้องความร้อน จึงมีการคิดกลับว่าเราควรดูดซับความร้อนด้วยกำแพงสีดำแทน เหตุผลก็คือ กำแพงสีดำสามารถใช้เป็นช่องทางให้อากาศไหลผ่านในแนวนอน นำโดยลูมินีเยมฟอยล์ ซึ่งใช้เป็นสื่อกระแสไฟฟ้า ทั้งนี้ อากาศร้อนจะลอยขึ้นและผ่านเพลลาที่สะสมความร้อน ทำให้พัดลมซึ่งได้รับพลังงานจากแรงดันของอากาศที่ขยายตัว ช่วยให้กระจายความร้อนทั่วทั้งอาคาร ในฤดูร้อน ระบบจะให้อากาศร้อนไหลผ่านเครื่องที่ทำการแลกเปลี่ยนความร้อน

อากาศยังร้อน ความร้อนยังสามารถถูกสกัดออกมาได้ ยิ่งทำให้เย็นลงเร็วขึ้น ในฤดูหนาว ระบบนี้จะทำงานด้วยวิธีอื่น การมีอากาศที่อุ่นและเย็นให้ใช้ เพียงมีกำแพงสีดำ จึงแทบจะไม่ต้องเปลี่ยนย้ายชิ้นส่วนใดๆ ซึ่งเทคนิคนี้สร้างขึ้นบนหลักของกฎของฟิสิกส์ และไม่ต้องการแม้แต่เครื่องควบคุมความร้อน (Thermostat) นวัตกรรมนี้อยู่บนฐานของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่เป็นเส้นตรง แต่สถาปนิกส่วนใหญ่มักไม่ได้ทำการศึกษาและใส่ใจในเรื่องนี้

สำนักงาน Daiwa เป็นบริษัทก่อสร้างบ้านที่ใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น เป็นกลุ่มแรกที่ได้รับเอาเทคนิคนี้มาใช้ และได้ดำเนินการทดสอบระบบนี้ในเมือง Sendai ทางตอนเหนือของประเทศญี่ปุ่น จากผลการทดสอบเมื่อเปรียบเทียบผลในอดีตที่ผ่านมา 5 ปี ปรากฏว่ามีความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างห้องที่มีระบบกับไม่มีระบบนี้ถึง 5 องศาเซลเซียส จะเห็นว่า ผลลัพธ์นี้สามารถคาดการณ์ก่อนล่วงหน้าได้เพราะเป็นการใช้เทคนิคที่อาศัยกฎของฟิสิกส์

ตัวอย่างที่ 4 การปรับปรุงคุณภาพน้ำ

ในอนาคตมีการคาดการณ์ว่า ความต้องการน้ำที่สะอาดจะมีเพิ่มมากขึ้นในระดับโลก จึงมีการพูดกันว่า ธุรกิจอะไรที่มีความมั่นคงและมีการทำกำไรได้นาน นั้นย่อมหมายถึงธุรกิจนั้นจะต้องมีเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในปัจจุบันการปรับปรุงน้ำให้สะอาดมีการใช้วิธีการที่ให้ออกซิเจนไหลผ่านเยื่อแบบย้อนกลับเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำที่เป็นอยู่ แต่เศรษฐกิจสีน้ำเงินจะใช้วิธีการที่แตกต่าง คือการใช้เทคนิค Vortex

เทคนิคนี้เกิดจากข้อสังเกตที่ว่า น้ำไม่เคยเคลื่อนที่โดยตรงระหว่างจุด 2 จุด เพราะว่าแนวเส้นตรงมีแรงเสียดทานมากกว่า ดังนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว จึงใช้การหมุนและสร้างให้เกิดกระแสหมุน วิธีการนี้จึงถูกนำมาใช้ในระบบการปรับปรุงคุณภาพน้ำ ระบบนี้ประกอบด้วย เครื่องกำเนิดไฟฟ้า กระแสน้ำวนที่มีขนาดกะทัดรัด และความดันภายในของผนังจะดันให้อนุภาคทั้งหมดไปสู่ศูนย์กลางของกระแสน้ำวนที่ถูกสร้างขึ้นโดยเครื่องกำเนิดไฟฟ้า อนุภาคน้ำที่บริสุทธิ์จะถูกสูบเข้าไปในผนัง และสารที่ไม่บริสุทธิ์จะถูกขจัดออกไป หลังจากทำการบวนการครบ 5 ครั้ง น้ำจะสะอาดขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องกรอง นวัตกรรมนี้อาศัยหลักแรงโน้มถ่วง

ปัจจุบันในประเทศสหรัฐอเมริกา ระบบการทำให้สะอาดด้วยเทคนิคนี้มีจำนวน 25,000 ระบบ และถูกนำไปติดตั้งไว้แล้ว โดยใช้เพื่อขจัดเหล็กและแมงกานีสออกจากน้ำ ระบบนี้ลดการใช้พลังงานลง ร้อยละ 70 เมื่อเปรียบเทียบกับระบบการดูดซึมย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่มีอยู่ในตลาดขณะนี้

4. ความแตกต่างระหว่างเศรษฐกิจสีน้ำเงินและเศรษฐกิจสีเขียว

เศรษฐกิจสีน้ำเงิน เป็นความก้าวหน้าที่พัฒนาจากสิ่งที่ Gunter เรียกว่าเศรษฐกิจสีเขียวที่ประเทศพัฒนาแล้วได้ผ่านประสบการณ์มาเมื่อไม่นานมานี้ เขามักเน้นย้ำเสมอว่า ในปัจจุบัน ประเทศ นักลงทุนและสังคม มักให้รางวัลแก่บริษัทที่ทำความเลว น้อย แทนที่จะให้รางวัลแก่บริษัทที่ทำความดีมาก Gunter เชื่อว่า นี่เป็นแนวคิดที่สร้างอุปสรรคขวางกั้น ที่จะก้าวไปสู่การพัฒนานวัตกรรมและเปลี่ยนแปลงให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง ทั้งๆที่เราควรจะเปลี่ยนทัศนคติหันมาให้รางวัลกับนวัตกรรม วิสัยทัศน์และการทำความดีมากขึ้น แทนที่การทำความเลวน้อยลง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้กลับกลายเป็นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน สร้างความยั่งยืนและเชื่อมโยงกับผู้บริโภค ผู้ใช้และชุมชนมากขึ้น ตารางที่ 1 อธิบายแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจสีเขียว

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบแนวคิดและแนวปฏิบัติในระบบเศรษฐกิจสีเขียวกับเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

	เศรษฐกิจสีเขียว	เศรษฐกิจสีน้ำเงิน
แนวคิดและมุมมอง	● แพง ● รับการอุดหนุน ● สนับสนุนด้วยภาษี	● นวัตกรรม ● แข่งขัน ● สร้างงาน เพิ่มมูลค่า
ทัศนคติ	● มุ่งเน้นการคุ้มครอง ● เน้นการปฏิบัติตาม ● เน้นสองทางเลือกคือ ร่วมมือ / ทำให้ และ ต่อต้าน	● เน้นการสร้างขึ้นมาใหม่ ● เน้นการเปลี่ยนกฎ ● เลือกสิ่งที่ดีที่สุด
แนวปฏิบัติ	● เน้นที่การทำเลวน้อยลง	● เน้นที่การทำดีมากขึ้น
ใครทำและในระดับใด	● เน้นระดับโลก ● บริษัท หรือบริษัทเป็นผู้ทำ	● เน้นระดับท้องถิ่น ● ผู้ประกอบการเป็นผู้ทำ

ที่มา: จากการสังเคราะห์เชิงเปรียบเทียบของผู้วิจารณ์

5. แม่มของเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่สำคัญบางประการ

1. คำตอบที่สำคัญอันดับแรกคือ ต้องอยู่บนกฎของฟิสิกส์
2. แทนที่ของบางสิ่งด้วยความว่างเปล่า และ ตั้งคำถามกับการใช้ทรัพยากรในแง่ของความจำเป็นต่อการผลิต
3. ระบบในธรรมชาติเป็นองค์ประกอบที่ต่อเนื่อง ผลผลิตของแต่ละสิ่งจะถูกนำไปเป็นปัจจัยการผลิตของสิ่งถัดไป จากสารอาหาร เป็นสาร และพลังงาน - ของเสียจึงไม่ได้มีอยู่ ผลพลอยได้ใดๆที่เกิดขึ้นจะเป็นแหล่งกำเนิดสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่
4. ธรรมชาติวิวัฒนาการจากสปีชีส์ไม่ก็ชนิดไปสู่ความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์ ความมั่งคั่งจึงหมายถึงหลากหลาย แต่การจัดทำมาตรฐานอุตสาหกรรมกลับเป็นสิ่งตรงกันข้าม
5. ธรรมชาติทำงานเฉพาะกับสิ่งที่อยู่ในระดับท้องถิ่น ธุรกิจที่ยั่งยืนวิวัฒนาการขึ้นด้วยความยำเกรง เกรงใจต่อทรัพยากรในท้องถิ่น และยังเคารพในวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นด้วย

มุมมองที่โดดเด่นของแนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินคือ การทำกระบวนการที่ซ้ำกับกลไกที่อยู่ในธรรมชาติ นี่จึงเป็นเหตุที่ Gunter พยายามชี้ให้เห็นว่านวัตกรรมของเศรษฐกิจสีน้ำเงินไม่ได้ให้ความสำคัญที่จะต้องประเมินทางเทคนิควิชาการ เนื่องจากกลไกนี้ได้ถูกพิสูจน์ไว้แล้วในทางธรรมชาติ หากแต่เน้นที่การลงมือกระทำเป็นเป้าหมายสำคัญ

6. สรุป

จากแนวคิดดังกล่าวของ Gunter ผู้วิจารณ์เห็นว่า แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงินของ Gunter ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ มีแนวคิดและแนวปฏิบัติที่คล้ายคลึงไปในทางเดียวกันกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เน้นการจัดการและการผลิตที่ต้องสอดคล้องกับภูมิสังคมในท้องถิ่นนั้น ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ นำหลักวิชาการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ ทั้งหมดนี้จะต้องนำไปสู่การพอมีพอกิน ในขณะที่เศรษฐกิจสีน้ำเงินให้ความสำคัญกับการประยุกต์นวัตกรรมที่จะนำของเสียหรือของเหลือใช้ ซึ่งทุกวันนี้มนุษย์เราบริโภคมากเกินไปของเหลือทิ้งสู่สิ่งแวดล้อมโดยขาดการจัดการ แต่กลับไปแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น จน

ทรัพยากร ธรรมชาติแทบจะไม่มีเหลือพอให้ใช้อีกแล้ว อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบจากธรรมชาติที่นำมาผลิต ดังนั้น เศรษฐกิจสีเขียวจึงเน้นการนำของเสียมาสร้างให้เป็นผลผลิตใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สนองต่อความจำเป็นในดำรงชีวิต และสร้างมูลค่าเพิ่มได้ จนเกิดเป็นกระแสเงินสดใหม่ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างเศรษฐกิจใหม่ขึ้นมา จนเกิดเป็นระบบเศรษฐกิจไร้ของเสีย (zero-waste economy)